

17. 6. 2009

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Co přináší nový zákon o auditorech

Dne 14. dubna 2009 nabyl účinnosti zákon č. [93/2009](#) Sb., o auditorech a o změně některých zákonů (zákon o auditorech), který uvádí stávající českou právní úpravu do souladu se Směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2006/43/ES ze dne 17. května 2006 o povinném auditu ročních a konsolidovaných účetních závěrek. Cílem této směrnice je zejména snaha harmonizovat požadavky kladené na povinný audit účetních závěrek napříč členskými státy Evropské unie, sjednotit požadavky na odbornou kvalifikaci auditorů a podmínky výkonu povinných auditů a v této souvislosti stanovit požadavky také na kvalitu práce auditorů ze třetích zemí.

Ačkoliv se na první pohled může zdát, že zákon o auditorech má dopad pouze na samotné auditory, působnost zákona je širší a stanovuje nové povinnosti jak pro obchodní společnosti, tak pro další subjekty, které podléhají auditu. Významnou novinkou je zřízení nového orgánu veřejného dohledu, Rady pro veřejný dohled nad auditem se sídlem v Praze, který bude dohlížet zejména na činnost Komory auditorů České republiky, na plnění jejích funkcí daných zákonem, na dodržování auditorských standardů a dalších předpisů a vykonávat dohled nad organizací, řízením a provozováním systému kontroly kvality auditorské činnosti prováděného Komorou auditorů České republiky. Hlavním důvodem pro zavedení tohoto orgánu byl požadavek na sjednocení evropské právní úpravy, neboť většina členských států má dvojstupňový systém regulace činnosti auditorů, kdy je samosprávné organizaci auditorů nadřazena další osoba plnící funkci veřejného dohledu.

Nejvýznamnější změna, kterou zákon o auditorech přináší pro podnikatele, se týká právnických osob, které mají povinnost mít účetní závěrku nebo konsolidovanou účetní závěrku ověřenu auditorem. Dle ustanovení nového zákona o auditorech může statutární orgán právnické osoby uzavřít smlouvu o povinném auditu nadále pouze za předpokladu, že auditor byl určen jejím nejvyšším orgánem. Zákon o auditorech tak vyžaduje u akciových společností a společností s ručením omezeným schválení auditora valnou hromadou. Pro případ, že účetní jednotka nemá nejvyšší orgán nebo nejvyšší orgán auditora neurčí, zákon umožňuje určit auditora prostřednictvím dozorčího orgánu účetní jednotky – dozorčí radou. Statutární orgán je pak oprávněn uzavřít smlouvu o povinném auditu pouze s takto určeným auditorem. Zákon o auditorech omezuje i možnost statutárního orgánu jednostranně ukončit smlouvu o povinném auditu, když stanoví, že za důvod k ukončení smlouvy nelze považovat rozdílnost názorů na účetní řešení nebo auditorské postupy, ale pouze to, pokud auditor neprovádí audit v souladu s právními předpisy, vnitřními předpisy nebo etickým kodexem. Odstoupení od smlouvy o povinném auditu navíc musí účetní jednotka oznámit (spolu s uvedením důvodů pro odstoupení) Radě pro veřejný dohled nad auditem.

Povinnost účetních jednotek určovat auditora jejich nejvyšším orgánem se nevztahuje na již zahájené audity a smlouvy o povinném auditu uzavřené před účinností zákona o auditorech. Pokud se však tyto smlouvy vztahují k ověřování účetních závěrek s rozhodným dnem po 31. prosinci 2010, je nutné postupovat podle nové právní úpravy.

Výše uvedené přechodné ustanovení zákona o auditorech se však nevztahuje na subjekty veřejného zájmu, které jsou povinny postupovat podle nové právní úpravy nejpozději do 31. prosince 2009. Mezi subjekty veřejného zájmu řadíme právnické osoby, které jsou založeny podle českého práva a jejichž převoditelné cenné papíry jsou přijaty k obchodování na regulovaném trhu kteréhokoli členského státu Evropské unie, banky, pojišťovny, zajišťovny atd. Subjektem veřejného zájmu je

rovněž obchodní společnost nebo družstvo nebo konsolidující účetní jednotka, pokud průměrný přepočtený stav zaměstnanců obchodní společnosti nebo družstva nebo konsolidačního celku za bezprostředně předcházející účetní období převýšil 4 000 zaměstnanců. Na takto vymezené subjekty jsou za účelem řádného dohledu a kontroly kapitálových trhů kladeny zákonem o auditorech kvalitativně vyšší nároky. Tato skutečnost se u těchto subjektů projevuje zejména požadavkem na zřízení výboru pro audit, který např. sleduje postup sestavování účetní závěrky a konsolidované účetní závěrky, proces povinného auditu účetní závěrky, nezávislost auditora apod. Auditor musí průběžně podávat výboru pro audit zprávy o veškerých významných skutečnostech souvisejících se sestavováním účetní závěrky. Členy výboru pro audit jmenuje nejvyšší orgán subjektu veřejného zájmu, a to tak, aby nejméně jeden člen výboru byl osobou nezávislou na auditované osobě. Dalším požadavkem jsou nejméně tříleté praktické zkušenosti v účetnictví nebo oblasti povinného auditu. Výbor pro audit nemusí být zřízen pouze při splnění podmínek stanovených zákonem.

Výše uvedené změny vyvolané účinností zákona o auditorech ve svém důsledku znamenají nutnost změny stanov (společenské smlouvy) pro subjekty veřejného zájmu a dále pro společnosti, jejichž stanovy (společenská smlouva) určují, který orgán rozhoduje o schválení auditora. Pokud se Vaší společnosti nutnost změny stanov (společenské smlouvy) týká, doporučujeme navrhnout změnu stanov (společenské smlouvy) ke schválení na řádné valné hromadě společnosti s odložením účinnosti příslušných změn. Takovým postupem se lze vyhnout nutnosti v budoucnu svolávat mimořádnou valnou hromadu společnosti pouze za účelem rozhodování o změně stanov, zohledňující požadavky vyplývající z nového zákona o auditorech.

Mgr. Gabriela Racková,
advokátní koncipientka

Mgr. Martin Hájek,
advokát

HÁJEK ZRZAVECKÝ

[HÁJEK ZRZAVECKÝ advokátní kancelář, s.r.o.](#)

Revoluční 3

110 00 Praha 1

tel.: +420 227 629 700

fax: +420 221 803 384

e-mail: info@hajekzrzavecky.cz

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [K průlomovému rozhodnutí NS ČR ve věci práv dlužníků ze vztahů zajištěných finančními zárukami](#)
- [NSS sjednotil judikaturu ve věci odvodu za porušení dotačních pravidel](#)
- [Formální náležitosti zastoupení v daňovém řízení v kontextu rozsudku Nejvyššího správního soudu, čj. 4 Afs 353/2018-37, ze dne 18. února 2019](#)
- [Jak se připravit na daňovou kontrolu z finančního úřadu](#)
- [Nespoutaný blockchain nebo virtuální El Dorado neomezených možností. Kolizně-právní kontext](#)
- [Zásadní změna v rozdělování zisku u akciové společnosti](#)
- [Základní zásady daňového řízení](#)
- [Získávání informací správcem daně v rámci vyhledávací činnosti](#)
- [Sankce po ukončení daňové kontroly při doměření daně](#)
- [Změna zdanění drobných přívýdělků: Přiblížení výše částky pro uplatnění srážkové daně částce rozhodné pro účast na nemocenském pojištění](#)
- [Pobídky ve světle regulace distribuce finančních produktů](#)